

REASONS WHY MUSIC TEACHERS PREFER “RECORDER” OR “MELODICA” AS A CLASSROOM INSTRUMENT

Ajda ŞENOL SAKİN

*Dr., Uludağ Üniversitesi, ajdasenol@gmail.com
ORCID Numarası: 0000-0003-1870-2329*

Ferda GÜRGAN ÖZTÜRK

*Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, ferdagurgan@gmail.com
ORCID Numarası: 0000-0002-9664-266X*

Received: 25.09.2017

Accepted: 13.12.2017

ABSTRACT

Music teachers are generally trained in “recorder”, “guitar”, “bağlama”, and “orff instruments” during their undergraduate education. It has been found out through preliminary interview with music teachers that despite the training they received, the use of melodica in class has recently risen. This situation has led to the question “why do music teachers prefer melodica as the classroom instrument?”. In this research, it is aimed to determine the preference and reasons why music teachers prefer recorder or melodica as their classroom instrument. In the research was conducted between April and August 2017, to identify the recorder or melodica preferences of music teachers, survey method has been used. In total, 130 music teachers from 43 different cities of Turkey have taken part in the survey. While the statistical data of the study has been analyzed with SPSS-22 program, descriptive analysis has been used to analyze the qualitative data. The numbers of teachers who prefer recorder and the teachers who prefer melodica have been found very approximate at the end of the study. It has been found out that there is no meaningful difference among their preferences in terms of gender, experience, the level of institution, having taken a recorder education or having taken melodica education; but a meaningful difference in terms of the institution. It has been found out that there is a correlation between the institutions which music teachers work and those teachers’ preference of classroom instrument; and that while the number of teachers who prefer melodica and recorder as classroom instrument is very approximate in state schools, the number of ones who prefer melodica is more than those who prefer recorder in private schools.

Keywords: Recorder, melodica, class instrument, instrument education. music education.

MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN SINIF ÇALGISI OLARAK “BLOK FLÜT” YA DA “MELODİKA” TERCİH ETME NEDENLERİ

ÖZ

Müzik öğretmenlerine lisans eğitimleri süresince genellikle “blok flüt”, “gitar”, “bağlama” ve “orff çalgıları” eğitimleri verilmektedir. Aldıkları eğitime rağmen müzik öğretmenleri ile yapılan ön görüşme sonucunda, sınıf çalgısı olarak melodika kullanımının arttığı belirlenmiştir. Bu durum müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak neden “melodika” tercih ettikleri sorusunu ortaya çıkarmıştır. Bu araştırmada, müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak “blok flüt” ya da “melodika” tercihleri ve nedenlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada, müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı tercihlerini belirleyebilmek amacıyla alan taraması (survey yöntemi) kullanılmıştır. 2017 yılı Nisan ve Ağustos tarihleri arasında yapılan araştırmaya, Türkiye’nin 43 farklı ilinde görev yapan 130 müzik öğretmeni katılmıştır. Araştırmanın istatistiksel verileri SPSS-22 programı ile çözümlenirken nitel veriler betimsel analiz yapılarak çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda blok flüt ve melodika tercih eden müzik öğretmenlerinin sayısı birbirine çok yakındır. Müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı tercihlerinin cinsiyet, deneyim, çalışılan kurumun seviyesi, blok flüt eğitimi almış olmak ve melodika eğitimi almış olmak değişkenleri açısından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı fakat çalışılan kurum açısından anlamlı bir farklılık bulunduğu belirlenmiştir. Sınıf çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercih eden ve devlet okulunda çalışan müzik öğretmenlerinin sayısı birbirine çok yakınken, özel okulda çalışan müzik öğretmenlerinin çoğunun melodikayı tercih etmeleri çalıştıkları kurum ile sınıf çalgısı tercihlerinin arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Blok flüt, melodika, sınıf çalgısı, çalgı eğitimi, müzik eğitimi.

EXTENDED SUMMARY**Introduction**

The syllabus of primary and secondary schools in our country is prepared by the Head Council of Education and Morality in Ministry of Education. In Turkey, in graduate degree university education, which was identified by Council of High Education, recorder, guitar and bağlama education is conducted as classroom instrument. On the other hand, in some music education departments, under the subject name "school instruments", mandolin, orff instruments, and percussions are taught.

It has been found out through face to face interviews with music teachers that even though music teachers get their education on such instruments during their graduate education; the use of melodica in class has recently risen.

With the analysis of the research, it is seen that there are different points of view related to teachers' preferences of classroom instruments and their appropriateness to the educational program being followed. This study aims to discover the reasons why music teachers prefer recorder or melodica as their classroom instrument. Although there are many studies in the field of recorder and school instruments in our country, this research differs from the fact that it is a study made in across the Turkey.

Method

In the study, to identify the recorder or melodica preferences of music teachers, surveys have been used. Questionnaire inquiries were asked to the sampling group in the field to determine the current situation. In addition to presenting the current situation with the prepared questionnaire, it has been tried to show whether this situation has changed according to gender, professional experience, institution studied, level of institution studied, study city, recorder or melodica education.

The music teachers of the Republic of Turkey are the universe of the research. While the data was collected, volunteerism was adopted and music teachers who agreed to participate in the survey responded to the survey. According to this, the sampling group of the research constitutes 130 music teachers working in 43 different cities in Turkey.

The questionnaire prepared for the research was prepared online through the internet site "<http://www.online-anket.gen.tr>" in computer environment. All teachers were reached online and their opinions were taken.

The frequencies of the music teachers choosing the recorder or melodica as class instrument were analyzed as frequency and percentage. In order to determine whether there is a significant difference between instrument preferences in terms of different variables, chi-square test was performed in SPSS-22 program.

In the study, the reasons for the preferences of music teachers to use recorder or melodica were tried to be explained by descriptive analysis.

Findings (Results)

As a result of the research, it was determined that most of the music teachers received recorder education in their undergraduate education. Of the 130 music teachers who participated in the research, 113 were in the training of recorder in music teacher education, whereas only 12 of them were in melodica education.

Although the majority of music teachers have received block-flute training in undergraduate education, it seems that the number of those who prefer recorder or melodica as class instruments is very close to each other. It is seen that 53.07% of the music teachers who participated in the research preferred melodica and 46.93% of them preferred the recorder. There are also 12 teachers who say they use both instruments even though they make one choice.

As a result of the chi-square test to determine whether these preferences of music teachers are meaningful in terms of various variables, it has been determined that there is no significant difference in the preference of the instrument according to gender, experience, level of institution studied, recorder or melodica education.

There were 108 music teachers from the public school and 22 music teachers from the private school participating in the study. It was determined by the Chi-square test that there is a relationship between the institution in which the music teachers work and the preference of classroom instrument.

$\chi^2 = 8,783$ was calculated according to the institutional variable studied in the Chi-square test. It has been seen that obtained Asymp. Sig. (2-Sided) values are less than 0.05. This result shows that there is a relationship between music teachers' preferences of classroom instrument and institution ($\chi^2 = 8,783$; $p < 0,05$). It has been determined that music teachers in private schools prefer melodica (M) (M = 81.8%) while the number of music teachers who prefer recorder (R) or melodica as classroom music is very close in state schools (R = 57, M = 51).

The main reason why music teachers choose recorder is that it is cheap. In addition, ease of transportation and being easy to operate are among the other reasons. As seen in Table 8 most of the music teachers prefer melodica as class instrument because they are easier to learn. Teachers, who prefer melodica aside, among other reasons, mentioned that young children have difficulty in playing recorder.

Some teachers have expressed their thoughts as; they would prefer to use a different instrument if the appropriate environment is provided, although they prefer recorder or melodicas as class instruments; they want to teach how to play the guitar or bağlama when class size is small (K14), piano should be the primary instrument in music education (K19); music teachers should teach first grades, there should be melodic percussions such as xylophone and metallophone being taught at first grades (K50); instead of wind musical

instruments, they should use the instruments that the student can sing along while playing, and the most appropriate instrument is mandolin for that (K65).

Conclusion and Discussion

In the study, it was aimed to determine the reasons for the preference of the recorder or melodica by music teachers as classroom instrument. According to the findings obtained from the questionnaire applied to 130 music teachers for this purpose, it is found out that 86.92% of them were trained with recorder and 13.08% of them were trained with melodica during their professional music education. In addition, it was determined that music teachers' class instrument preferences as recorder or melodica were close to each other ($R = 46.93\%$, $M = 53.07\%$). From this, it could be inferred that although many music teachers who prefer melodica as their class instruments did not learn melodica in their undergraduate courses, they choose to use melodica in general music education.

It has also been tried to be determined by the chi-square test whether the recorder or melodica choice of the music teachers creates a statistically significant difference in terms of the different variables. According to the test results, there was no relation between classroom preferences in terms of variables such as gender, experience, institutional level studied recorder and melodica education. When frequency and percentage analysis of the data were made, 7 out of 8 teachers who worked at primary school level stated that they prefer melodica as classroom instrument.

As a result of the chi-square test conducted among the music teachers in terms of institution variable, it was concluded that there was a meaningful relationship between the institution studied and the classroom instrument preference. Most of the music teachers in the private school prefer melodic.

It has turned out that music teachers have different reasons when asked why they prefer recorder or melodica as class instruments. While 36 teachers who prefer recorder as class instrument stated that they preferred recorder because of "cheapness", only 1 teacher who preferred melodica said that he preferred this instrument because it is cheap. It is determined that there are also music teachers who prefer different instruments for the same reasons. It was determined in both 2 lists, which contain other reasons, that 24 teachers prefer melodica and 8 teachers prefer recorder because they think they are easy to learn. This result suggests that, as a class instrument, music teachers tend to prefer the instrument which is easier.

Other similar causes included in Tables 7 and 8 are stated as; no chord tuning requirement ($R = 5$, $M = 1$ teacher), more appropriate developmental level or age ($R = 1$, $M = 2$ teachers), and tone color ($R = 5$, $M = 2$ teachers).

When other reasons are examined, the teachers who prefer recorder instead of melodica at high school level also emphasized the importance of education rather than the easiness of using the recorder, indicating that

recorder is more educational in different areas and that more methods are available for it. Nevertheless, it is the most important reason of choice because the cost of recorder is low and it can easily be bought.

The reason for the music teachers who prefer melodica is that it is easier to learn than the recorder in the first place. The simplicity of polyphonic practices and the fact that it is a key instrument, the proximity to piano, are among the other reasons stated by the teachers. In addition to these reasons, 15 teachers responded that the students were more willing to play melodicas and that the students were more interested in this instrument.

As a result of the research, it was determined that the use of melodicas as a class instrument is as widespread as the use of recorder, even though it is not included in music teaching programs. In line with these findings;

- Investigation of differences and the positive and negative sides in the educational aspects of the use of melodica, recorder and other class instruments in general music education,
- In order to eliminate the lack of educational material, preparation of music teaching materials suitable for recorder and melodica education at every level and sharing these materials with music teachers,
- The development of cognitive and affective skills of students by diversifying the classroom instruments, especially in elementary school,
- Attention to the quality of the instrument which is preferred as a class instrument by music teachers are recommended.

GİRİŞ

Ülkemizde ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında uygulanmakta olan ders programları Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından düzenlenmektedir. 2007 yılında yayımlanan İlköğretim Müzik Dersi Öğretim programları çalgı eğitimi açısından incelendiğinde, genel amaçlarının arasında “Bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak” olduğu, öğrenme alanlarının da “Dinleme-Söyleme-Çalma” ve “Müziksel Yaratıcılık” olarak belirlendiği görülmektedir. Bu programda çalgı eğitimi, birinci sınıfta “ritim çalgıları” ile başlamaktadır. Beşinci sınıftan itibaren de öğrencilerin çalgılarıyla seviyelerine uygun ezgileri seslendirebileceği etkinlik örneklerine yer verilmektedir. Bu etkinlik örneklerinde, sınıf çalgısı olarak hangi çalgıların kullanılması gerektiği belirtilmemekte ve öğretmenin isteğine bırakılmaktadır (MEB, 2006). Ortaöğretim müzik dersi programında da çalgı eğitiminde blok flüt eğitimine ağırlık verilerek yol gösterici materyallere yer verilmektedir (MEB, 2009). 2017 yılında yayımlanan ilkokul ve ortaokul müzik programında, çalgı eğitiminin her sınıfta yeterli düzeyde gerçekleştirilmesi gerektiğinden bahsedilirken bu eğitiminin 1, 2 ve 3. sınıflarda ritim çalgıları ile yapılabileceği belirtilmektedir (MEB, 2017).

Türkiye’de Yükseköğretim Kurulu (YÖK)’nun belirlediği müzik öğretmenliği lisans programlarında okul çalgısı olarak “blok flüt”, “gitar” ve “bağlama” eğitimi verilmektedir. Bazı müzik eğitimi ana bilim dalları programlarında ise Okul Çalgıları dersinin altında seçmeli ders olarak “Mandolin”, “Orff Çalgıları” ve “Vurma Çalgılar” öğretilmektedir.

Uluslararası düzeyde müzik eğitim programlarına yönelik yayımlanmış çalışmalar incelendiğinde; Türkiye’de 1960’lı yıllarda yaygınlaşmaya başlayan blok flüt eğitiminin Avusturya’da 1940’lı yıllarda ders programlarına girdiği görülmektedir (Caroll, 1968; Chaseling ve Boyd, 2014; Sakin, 2017). Ayrıca, Hong Kong ve Tayvan’da öğrencilerin blok flütün yanında melodika da çaldıkları belirlenmiştir (Leung, 2012; Wong, 2007).

Ünal (1979), ülkemiz okullarında yaygın olarak yer alan ve okul müfredat programlarında “blok flüt” adıyla kullanılan çalgının standart ve öğretim yöntemlerinin belli olması nedeniyle öğretiminin çok kolay olduğunu belirtmektedir. Blok flüt hem ezgi hem de eşlik çalgısı olarak kullanılabilir. Ayrıca Ünal blok flütün önemini şöyle ifade etmektedir “en önemlisi bu çalgının ucuz, taşınabilir ve akort sorununun olmaması çocuğun başarısız olması etkenini ortadan kaldırmaktadır. Bu nedenlerle tüm Dünya çocukları için uygun bir çalgıdır” (Ünal, 1979). Son yıllarda ülkemizde kullanılmaya başlanan melodikalar, blok flütten ayrı özellikler taşımaktadır. Çalgıların sesleri üflenerek elde ediliyorsa da, melodikalarda nefesle titreştirilen metal levhalar zamanla bozulmakta ve onarımı yapılamamaktadır. Bu nedenle entonasyon bozuklukları ortaya çıkmakta ve ses bozuklukları çocuğu olumsuz etkileyebilmektedir (Ünal, 1979:299-300).

2013 yılında Kurtaslan ve Koca yaptıkları araştırmada, müzik öğretmeni adaylarına (n=216) mesleklerinde en çok faydalanabileceklerini düşündükleri çalgıları sormuşlar ve 214 müzik öğretmeni adayından blok flüt, 19’undan bağlama, 18’inden piyano, 6’sından gitar, 3’ünden melodika ve 1’inden de keman cevabını almışlardır

(Kurtaslan ve Koca, 2013:149). Ayrıca bu alanda yapılan diğer araştırmalar şöyledir: 2003 yılında Kıvrak, sunduğu bildiride müzik eğitiminde kullanılan çalgılarımızdan mandolin, blok flüt ve gitarın kullanımına değinmiştir (Kıvrak, 2003). Saydam'da, ilköğretim okullarında müzik eğitimi sorunlarını incelediği bildirisinde, sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin görüşlerine ve hangi çalgıları çalıp öğrettiklerine yer vermiştir (Saydam, 2003).

Kurtaslan ve Köksoy tarafından sınıf öğretmenleriyle yapılan çalışmada, sınıf öğretmenlerinin müzik dersine yönelik hazır bulunuşlukları araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin %68'inin çalgı çalamadıkları, en çok çalabildikleri çalgının blok flüt olduğu, %70,7'sinin müzik dersinde herhangi bir çalgı kullanmadığı sonucuna varılmıştır (Kurtaslan ve Köksoy, 2011:459-460).

2012 yılında Önal ve Aydoğan yayımladıkları makalede, blok flütün ilköğretim müzik dersi öğretim programını gerçekleştirebilmedeki yeterliliğini araştırmışlardır. 21 müzik öğretmenine uygulanan anket sonucunda, blok flütün müzik öğretim programındaki hedefleri gerçekleştirmede yetersiz bir çalgı olduğu fakat programın blok flütün sınırlılıkları ve yeterlilikleri düşünülerek hazırlanmasının bu sonucu değiştirebileceği görüşünde olduklarını ifade etmişlerdir (Önal ve Aydoğan, 2012:75).

Ali Ozan Öcal, Ankara ilinde görev yapan 53 müzik öğretmeni ile görüşerek onların ilköğretim ikinci kademe müzik dersinde uygulanan blok flüt eğitimine ilişkin görüşlerini belirlemiştir. Araştırma sonucunda ilköğretim ikinci kademe müzik dersinde yer alan bazı konuların blok flüt eğitimi için uygun olmadığı sonucuna varılmıştır (Öcal, 2014).

Üstün (2014) tez çalışmasında, 73 öğrenci ile yaptığı uygulamalarda bağlama, blok flüt ve gitar çalgılarının müzik dersi kazanımları üzerindeki etkilerini belirlemiştir. Araştırmanın sonucunda "üç çalgının da farklı kazanımlarda başarı seviyesini arttırdığı; fakat gitar çalgısının 6. sınıf müzik dersi kazanımlarında, çok büyük bir farklılık tespit edilmemekle birlikte, daha etkili olduğu görülmektedir" (Üstün, 2014:82).

Karataş ve Kılıç, ortaöğretim düzeyi ve Kayseri ili ile sınırladıkları makalelerinde müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak kullandıkları çalgılara ve karşılaşılan sorunlara değinmişlerdir. 25 müzik öğretmeni ile görüşülen makalede, öğretmenlerin görüşleri derinlemesine incelenmiştir (Karataş ve Kılıç, 2017).

Türkiye'de çalgı eğitimi açısından müzik öğretim programları ile ilgili yapılan araştırmalarda, "programlarda yer alan parçaların çoğunlukla sadece melodika ile çalınmaya uygun olduğu, blok flüt ile ya hiç çalınmadığı ya da çeşitli zorluklarla karşılaşıldığı" (Gül, 2014), "blok flütün müzik programları açısından değerlendirildiğinde kısmen yeterli bir çalgı olduğu" (Önal ve Aydoğan, 2012; Öcal, 2014), "blok flüt eğitimi ile çoksesli müziğe yatkınlığın arttırılabileceği" (Sakin, 2017; Önal ve Aydoğan, 2012) sonuçlarına varılmıştır. Araştırmalar incelendiğinde (Önal ve Aydoğan, 2012; Gül, 2014; Öcal, 2014; Karataş ve Kılıç, 2017), öğretmenlerin sınıf çalgısı tercihleri ile bu çalgıların öğretim programına uygunluğu hakkında farklı görüşlerin olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra müzik öğretmenlerinin lisans eğitimlerinde okul çalgısı olarak genellikle blok flüt, gitar ve

bağlama eğitimleri almalarına rağmen öğretmenlik yaşantılarında sınıf çalgısı olarak melodika kullanımının arttığı bazı müzik öğretmenleri ile yüz yüze yapılan görüşmeler sonucunda belirlenmiştir. Bu araştırma ile Türkiye genelinde müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercihlerinin ve nedenlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Ülkemizde blok flüt ve okul çalgıları alanında yapılmış pek çok çalışma olsa da, araştırma; müzik öğretmenlerinin neden blok flüt ya da melodika kullanmayı tercih ettiklerine yönelik Türkiye genelinde yapılmış bir çalışma olması açısından farklılık göstermektedir.

YÖNTEM

Araştırmada, müzik öğretmenlerinin okul çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercihlerini belirleyebilmek amacıyla alan taraması (survey yöntemi) kullanılmıştır. Mevcut durumu belirlemek için kullanılan alan taramasında örneklem grubuna anket yoluyla sorular yöneltilmiştir. Anket bu çalışmaya özel olarak hazırlanmış ve çalışmanın çerçevesi belli olduğu için demografik özelliklerin yanı sıra blok flüt ya da melodika tercihleri ile neden bu çalgıyı tercih ettiklerine yönelik yapılandırılmış sorular içermektedir. Hazırlanan anket ile mevcut durumun ortaya konulmasının yanı sıra bu durumun cinsiyet, mesleki deneyim, çalışılan kurum, çalışılan kurumun seviyesi, blok flüt ya da melodika eğitimi alıp almama durumlarına göre değişiklik gösterip göstermediği ve neden bu çalgıyı tercih ettikleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma için hazırlanan anket durum tespiti yapmaya yönelik hazırlandığı ve herhangi bir ölçüm ya da tutum aracı olmadığı için günümüzde kullanılan güvenilirlik testleri ile (örneğin cronbach alpha) test edilememektedir. Fakat yapılan çalışmanın güvenilirliğini arttırmak adına örneklem grubu açıkça belirtilmiş ve öğretmenlerin verdikleri cevaplardan birebir alıntılar kullanılmıştır.

Evren – Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye Cumhuriyetinde görev yapan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Veriler toplanırken gönüllülük esası benimsenmiş ve araştırmaya katılmayı kabul eden müzik öğretmenleri anketi yanıtlamıştır. Buna göre araştırmanın örneklem grubunu Türkiye'nin 43 farklı şehrinde görev yapan 130 müzik öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin cinsiyet, mesleki deneyim, çalıştıkları kurum, çalıştıkları kurumun seviyesinin belirtildiği değişkenlere göre dağılımı Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet, Mesleki Deneyim (Yıl), Çalışılan Kurum ve Çalışılan Kurumun Seviyesi Değişkenlerine Göre Dağılımı

Değişkenler	f	%
Cinsiyet		
Kadın	98	75,38
Erkek	32	24,62
Mesleki Deneyim (Yıl)		
0 – 5	36	27,69

6 – 10	39	30
11 – 15	19	14,61
16 – 19	22	16,93
20 ve üstü	14	10,77
Çalışılan Kurum		
Devlet Okulu	108	83,07
Özel Okul	22	16,93
Çalışılan Kurumun Seviyesi		
İlkokul	8	6,16
Ortaokul	86	66,15
Lise	36	27,69
Toplam	130	100

Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin çalıştıkları şehre göre dağılımları Şekil 1’de gösterilmektedir.

Şekil 1. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Çalıştıkları Şehre Göre Dağılımları.

Şekil 1 incelendiğinde, Bursa’dan 23; İstanbul’dan 20; Ankara’dan 14; İzmir’den 9; Kocaeli’nden 6; Yalova’dan 4; Aydın, Batman, Muğla ve Antalya’dan 3’er; Adana, Mersin, Bingöl, Balıkesir, Samsun, Van, Eskişehir, Konya ve Isparta’dan 2’şer; Şanlıurfa, Hakkâri, Manisa, Uşak, Afyonkarahisar, Gaziantep, Niğde, Adıyaman, Sakarya, Şırnak, Kastamonu, Kahramanmaraş, Kırşehir, Kırklareli, Tokat, Zonguldak, Çanakkale, Kayseri, Kütahya, Bartın, Sivas, Amasya, Denizli, Sinop’tan 1’er müzik öğretmenin araştırma katıldığı görülmektedir.

Verilerin Toplanması ve Çözülmesi

Araştırma için hazırlanan anket bilgisayar ortamında “<http://www.online-anket.gen.tr>” internet sitesi aracılığıyla online olarak hazırlanmıştır. Tüm öğretmenlere online olarak ulaşılmış ve konu hakkında görüşleri alınmıştır.

Hazırlanan ankette yapılandırılmış 9 soru bulunmaktadır. Soruların 7’si demografik özellikleri belirlemek amacıyla sorulmuştur. Müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercih etme durumları ve çeşitli değişkenlere göre bu durumun farklılık gösterip göstermediği nicel veri analiz yöntemleriyle, çalgıyı tercih etme nedenleri ise nitel veri analiz yöntemleriyle çözümlenmiştir.

Müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercih etme durumları frekans ve yüzdelik olarak çözümlenmiştir. Farklı değişkenler açısından çalgı tercihleri arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla da SPSS-22 programında ki-kare testi yapılmıştır.

Araştırmada, müzik öğretmenlerinin blok flüt ya da melodika kullanma tercihlerinin nedenleri betimsel analiz yapılarak açıklanmaya çalışılmıştır. Analizde öğretmenlerin çalgıyı tercih etme nedenleri maddeleştirilmiş ve öğretmen sayısına göre yüksekten düşük frekansa doğru tablolaştırılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin görüşlerine birebir yer verilmiştir.

BULGULAR

Yapılan araştırma sonucunda müzik öğretmenlerinin çoğunun lisans eğitimlerinde blok flüt eğitimi aldığı belirlenmiştir. Müzik öğretmenlerinin blok flüt ya da melodika eğitimi alıp almadıkları Tablo 2’de ayrıntılı olarak gösterilmektedir.

Tablo 2. Müzik Öğretmenlerinin Blok Flüt ve Melodika Eğitimi Alma Durumları

	Blok Flüt		Melodika	
	f	%	f	%
Evet	113	86,92	12	13,08
Hayır	17	9,24	118	90,76
Toplam	130	100	130	100

Araştırmaya katılan 130 müzik öğretmeninden 113’ünün müzik öğretmenliği eğitiminde blok flüt eğitimi aldığı, buna karşın sadece 12’sinin melodika eğitimi aldığı görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin çoğunluğunun lisans eğitiminde blok flüt eğitimi almış olmasına rağmen sınıf çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercih edenlerin sayısının birbirine çok yakın olduğu Tablo 3’te görülmektedir.

Tablo 3. Müzik Derslerinde Sınıf Çalgısı Olarak Blok Flüt/Melodika Tercih Edilme Durumu

Sınıf Çalgısı	f	%
Blok Flüt	61	46,93
Melodika	69	53,07
TOPLAM	130	100

Tablo 3’de, araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak % 53,07’sinin melodikayı, %46,93’ünün blok flütü tercih ettiği görülmektedir. Ayrıca tek bir tercih yapmasına rağmen her iki çalgıyı da kullandığını belirten 12 öğretmen bulunmaktadır.

Müzik öğretmenlerinin bu tercihlerinin çeşitli değişkenler açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki-kare testi sonucunda, çalgı tercihinde; cinsiyet, deneyim, çalışılan kurumun

seviyesi, blok flüt ya da melodika eğitimi alıp almamalarına göre anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirlenmiştir (Tablo 4). İstatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamasına rağmen mevcut durumun ortaya konulması amacıyla veriler frekans ve yüzdelik olarak tablolaştırılmıştır (Tablo 5).

Tablo 4. Çeşitli Değişkenler Açısından Ki-Kare Testi Sonuçları

Değişkenler		Value	Asymp. Sig. (2-Sided)
Cinsiyet		2,684	,101
Deneyim		6,398	,171
Çalışılan Kurumun Seviyesi	Pearson Chi-Square	4,070	,131
Blok Flüt Eğitimi Almış Olmak		,000	,990
Melodika Eğitimi Almış Olmak		,980	,322

Yapılan Ki-kare testinde cinsiyet değişkenine göre $X^2 = 2,684$, deneyim değişkenine göre $X^2 = 6,398$, çalışılan kurumun seviyesi değişkenine göre $X^2 = 4,070$, blok flüt eğitimi almış olma durumu değişkenine göre $X^2 = ,000$ ve melodika eğitimi almış olma durumu değişkenine göre $X^2 = ,980$ hesaplanmıştır. Tablo 4'te, elde edilen Asymp. Sig. (2-Sided) değerlerinin 0,05'den büyük olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre müzik öğretmenlerinin belirtilen değişkenler ile sınıf çalgısı tercihleri arasında bir ilişki olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 5. Çeşitli Değişkenler Açısından Sınıf Çalgısı Tercihleri

Değişkenler		Blok Flüt (BF)		Melodika (M)		Toplam Kişi (f)
		f	%	f	%	
Cinsiyet	Kadın	50	51,02	48	48,98	98
	Erkek	11	34,38	21	65,62	32
Deneyim	0-5	13	36,12	23	63,88	36
	6-10	16	41,03	23	58,97	39
	11-15	9	47,37	10	52,63	19
	16-19	14	63,63	8	36,37	22
	20 ve üstü	9	64,28	5	35,72	14
Çalışılan kurumun seviyesi	İlkokul	1	12,5	7	87,5	8
	Ortaokul	42	48,84	44	51,16	86
	Lise	18	50	18	50	36
Blok Flüt Eğitimi Almış Olmak	Evet	53	46,1	60	53,09	113
	Hayır	8	47,06	9	52,94	17
Melodika Eğitimi Almış Olmak	Evet	4	33,34	8	66,66	12
	Hayır	57	48,31	61	51,69	118

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya katılan kadın müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı tercihlerinin birbirine çok yakın olduğu (BF= %51,02; M= %48,98), erkek öğretmenlerin çoğunluğunun (M= %65,62) melodikayı tercih ettiği görülmektedir. 0-5 yıllık öğretmenlerin çoğunlukla tercihlerinin melodika yönünde olduğu görülürken (M= %63,88), deneyim yılı arttıkça blok flüt ve melodika tercih edenlerin sayılarının birbirine çok yaklaştığı (6-10 yıl için BF= %41,03, M= %58,97; 11-15 yıl için BF= %47,37; M= %52,63), bunun yanı sıra 16 yıl ve üstü deneyimdeki öğretmenlerin çoğunluğunun blok flütü tercih ettikleri (16-19 yıl için BF= %63,63; M= %36,37; 20 yıl ve üstü için

BF= %64,28; M= %35,72) belirlenmiştir. Çalışılan kurumun seviyesi açısından incelendiğinde; ilkokulda çalışan 8 müzik öğretmeninden 7'sinin melodikayı tercih ettiği, ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin tercihlerinin neredeyse birbirine eşit olduğu görülmektedir. Blok flüt ya da melodikayı tercih etme oranı, blok flüt eğitimi almış öğretmenler arasında yakinken (BF= 53, M= 60), melodika eğitimi almış 12 öğretmenden 4'ü blok flütü, 8'i melodikayı tercih etmektedir.

Araştırmaya, devlet okulundan 108, özel okuldan 22 müzik öğretmeni katılmıştır. Müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ile sınıf çalgısı tercihlerin arasında bir ilişki olduğu yapılan Ki-kare testi ile belirlenmiştir (Tablo 6).

Tablo 6. Müzik Öğretmenlerinin Çalıştıkları Kurum Açısından Ki-Kare Testi Sonuçları

	Blok Flüt (BF)		Melodika (M)		Value	Asymp. Sig. (2-Sided)
	f	%	f	%		
Devlet Okulu	57	52,77	51	47,23	8,783	,003
Özel Okul	4	18,2	18	81,8		

Yapılan Ki-kare testinde çalışılan kurum değişkenine göre $X^2 = 8,783$ hesaplanmıştır. Elde edilen Asymp. Sig. (2-Sided) değerlerinin 0,05'den küçük olduğu görülmektedir. Bu sonuç müzik öğretmenlerinin çalıştıkları kurum ile sınıf çalgısı tercihlerinin arasında bir ilişki olduğunu ($X^2 = 8,783$; $p < 0,05$) göstermektedir. Sınıf çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercih eden ve devlet okulunda çalışan müzik öğretmenlerinin sayısı birbirine çok yakinken (BF= 57, M= 51) özel okulda çalışan müzik öğretmenlerinin çoğunun melodikayı tercih ettiği belirlenmiştir (M= %81,8). Müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak blok flüt tercih etme nedenleri Tablo 7'de görülmektedir.

Tablo 7. Müzik Öğretmenlerinin Sınıf Çalgısı Olarak Blok Flüt Tercih Etme Nedenleri

	Öğretmen sayısı (f)
Ucuzluk	36
Taşıma kolaylığı	8
Daha kolay oluşu	8
Akort gerektirmemesi	5
Ses rengi	5
Ses renginin insan sesine yakın olması	4
Müfredatta blok flütün yer alması	3
Daha işlevsel olması	3
Farklı alanlarda daha eğitici olması (İşitme eğitimi, iki el koordinasyonu)	3
Lise seviyesine daha uygun olması	3
Her yaş ve seviyeye uygun olması	2
Öğrencilerin daha güzel ses elde edebilmesi	2
Daha çok metot olması	1
Öğretmenin blok flütü daha çok sevmesi	1
Öğrencilerin gelişim seviyesine daha uygun olması	1
Üniversitede blok flüt eğitimi almış olmak	1
Yaygın kullanılması	1
Nüans kavramlarının daha rahat uygulanması	1
Nefes kontrolünün daha rahat olması	1
Sınıf mevcudu	1
İyi çalabilmek için yetenek gerekliliği	1

Tablo 7 incelendiğinde, müzik öğretmenlerinin blok flüt tercih etme nedenlerinin başında ucuz olması gelmektedir (f=36). Ayrıca taşıma kolaylığı ve melodikaya göre daha kolay oluşu nedenler arasındadır. Blok flütün daha eğitici olduğunu vurgulayan bir öğretmen, “Blok flütün psikomotor beceriyi daha çok gerektirdiğini bu yüzden dikkatin dağılmama süresini de arttırdığından (K52)” blok flütü tercih ettiğini belirtmiştir. Blok flütü tercih eden öğretmenler melodika kullanımına yönelik şu görüşleri belirtmişlerdir:

“Melodika tuşe olarak yetişkinlere küçük gelmekte (K12)”, “blok flütün tınısı melodika ile karşılaştırıldığında daha güzel (K12)”, “melodika tek el çalınması nedeniyle daha basit ve öğrenciler tarafından bir çalgıdan çok oyuncak gibi görülebilmekte (K13)”, “melodikada tuşlara basınca temiz ses çıkıyor gibi düşünülse de parmak numaralarında çocuklar zorlanmakta. Melodikanın ses gürlüğü blok flüte göre fazla olduğundan sınıfta gürültü olmakta (K66)”, “üfleme problemi nedeniyle melodikayla ezgi daha kesik kesik çalınmakta (K78)”, “melodika sayıca az öğrencinin olduğu sınıflarda uygulanabilmekte (K124)”.

Müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak melodika tercih etme nedenleri Tablo 8’de gösterilmektedir.

Tablo 8. Müzik Öğretmenlerinin Sınıf Çalgısı Olarak Melodika Tercih Etme Nedenleri

	Öğretmen sayısı (f)
Daha kolay oluşu	24
Çokseslilik uygulamalarının daha kolay yapılması	9
Öğrencilerin melodikayı daha istekli çalması	9
Piyanoya yakınlığı	9
Öğrenciler tarafından daha ilgi çekici olması	6
Nota öğrenme kolaylığı	3
Daha geniş ses aralığına sahip olması	3
Önceki müzik öğretmenin melodika kullanması	3
Blok flüte göre daha etkili bir çalgı olması	2
Diyez ve bemollü notaların daha kolay çalınması	2
Öğrencilerin yaşına uygun bir çalgı olması	2
Ders süresinin kısalığı	2
Ses rengi	2
Akort gerektirmemesi	2
Diyafraam çalışmasını kolaylaştırması	2
Yeteneği olmayan öğrencilerin bile çalabileceği kadar kolay bir çalgı olması	1
Ucuzluk	1
Engelli öğrenciler için daha uygun olması	1
Notaların pozisyon kolaylığı	1
Temiz ses çıkartma kolaylığı	1

Müzik öğretmenlerinin çoğunun (f=24) sınıf çalgısı olarak melodikayı daha kolay oluşu nedeniyle tercih ettikleri Tablo 8’de görülmektedir. Diğer nedenlerin yanında melodikayı tercih eden öğretmenler, küçük çocukların blok flüt çalarken zorlandığından bahsederek bu çalgı hakkındaki görüşlerini şöyle belirtmişlerdir:

“Öğrenciler blok flütte nota yerlerini bulmakta zorlanıyor (K32)”, “öğrenciler blok flütte parmaklarını kontrol etmede ve deliklerini kapamada sorun yaşıyorlar. Melodika ise tuşlu bir çalgı olması ve değiştirici işaretlerin kolaylıkla kullanılabilmesi nedeniyle öğretilmesi daha kolay bir enstrüman (K42)”, “ders süresinin kısalığı blok flüt eğitimi için yeterli değil (K50)”, “küçük çocukların eğitiminde blok flüt çalmak el yapıları nedeniyle çok zor oluyor (K82)”, “blok flüt çalarken nefes kontrolü, deliklerin zor kapanması gibi öğrenciyi zorlayacak durumlar oluşuyor (K91)”, “ses elde etme sürecinde flütte, delikleri kapatma ve buna bağlı olarak detone ses çıkarken melodikada bu durumlarla karşılaşılıyor (K120)”, “öğrenciler temiz ses çıkaramadığı için başarısızlık hissine kapılıyorlar (K128)”. Bu görüşlerin yanı sıra bir öğretmen de çalgı seçiminin kendisinin değil öğrencilerinin tercihi olduğunu “benim değil çocukların tercihi, çünkü çok daha kolay geliyor (K33)” sözleriyle belirtmiştir.

Sınıf çalgısı olarak her iki çalgıyı da kullandığını belirten öğretmenlerden biri çalgı eğitimine 5. Sınıfta blok flüt ile başlayıp, 6. ve 7. Sınıfta melodika ile devam ettiğini (K36), diğeri ise öğrencilerinin ilgi ve isteğine göre karar verdiğini (K49) belirtmiştir.

Bazı öğretmenler; sınıf çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercih etmelerine rağmen uygun ortamın sağlanması durumunda farklı bir çalgı tercih edebileceklerini şu sözler ile belirtirken, öğretmenler “Sınıf mevcudu daha az olduğunda bağlama ya da gitar öğretmek istediği (K14)”, “bu enstrümanlar yerine piyano ile temek eğitime başlanması (K19)”, “birinci kademedeki müzik öğretmenlerinin müzik derslerine girmesi ve çalgı olarak ksilofon, metalofon gibi vürmalı melodik çalgıların olması (K50)”, “üfleli çalgılar yerine öğrencinin çalarken söyleyebileceği çalgıların kullanılması ve buna en uygun çalgının mandolin olduğu (K65)” düşüncesindedirler.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmada, müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercihleri ile nedenlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda 130 müzik öğretmenine uygulanan anketten elde edilen bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin mesleki müzik eğitimleri süresince %86,92’sinin blok flüt, %13,08’inin melodika eğitimi aldığı sonucuna varılmıştır. Bunun yanı sıra, müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercihlerinin birbirine çok yakın olduğu belirlenmiştir (BF= %46,93; M= %53,07). Buradan sınıf çalgısı olarak melodikayı tercih eden pek çok müzik öğretmenin lisans eğitimlerinde melodika eğitimi almamış olmalarına rağmen, genel müzik eğitiminde melodika kullanmayı tercih ettiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Müzik öğretmenlerinin yanı sıra ilköğretim I. aşamada müzik derslerini sınıf öğretmenleri yürütmektedir. Kurtaslan ve Köksoy, 2011 yılında yayımladıkları çalışmalarında sınıf öğretmenlerinin en çok tercih ettiği çalgıları blok flüt (n=30), bağlama (n=11), blok flüt-bağlama (n=4), gitar (n=2) olarak sıralamaktadır. 53 öğretmen ile yapılan görüşmelerde sadece 1 sınıf öğretmeni org-blok flüt-melodika eğitimi verdiğini belirtmiştir (Kurtaslan ve Köksoy, 2011: 454). Benzer bir çalışmayı Saydam 2001 tarihinde 535 sınıf öğretmeni ile gerçekleştirmiştir. Bu

çalışmada sınıf öğretmenine çalabildiği ve derslerde kullandıkları çalgılar sorulmuş, sınıfta çalgı kullanan 127 sınıf öğretmenin 114'ünden blok flüt yanıtı alınmasının yanı sıra sadece 1 öğretmen melodika yanıtı alınmıştır (Saydam, 2003).

Müzik öğretmenlerinin blok flüt ya da melodika tercihlerinin farklı değişkenler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yaratıp yaratmadığı ki-kare testi ile belirlenmeye çalışılmıştır. Test sonuçlarına göre; cinsiyet, deneyim, çalışılan kurumun seviyesi, blok flüt ve melodika eğitimi almış olmak değişkenleri ile sınıf çalgısı tercihleri arasında bir ilişkinin olmadığı belirlenmiştir. Verilerin frekans ve yüzdelik çözümlenmesi yapıldığında ilkokul seviyesinde çalıştığını belirten 8 öğretmenin 7'si sınıf çalgısı olarak melodikayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra Karataş ve Kılıç, ortaokulda görev yapan 25 müzik öğretmeni ile görüştüğü ve 2017 yılında yayımladığı çalışmada, 21 müzik öğretmenin sınıf çalgısı olarak sadece blok flütü, 12 öğretmenin de melodikayı tercih ettiğini belirtmişlerdir (Karataş ve Kılıç, 2017: 575).

Müzik öğretmenlerinin çalıştıkları kurum değişkeni açısından yapılan ki-kare testi sonucuna göre, çalışılan kurum ile sınıf çalgısı tercihi arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Özel okulda çalışan müzik öğretmenlerinin çoğu melodikayı tercih etmektedir. Bu durumda okulların sosyo-ekonomik durumlarının öğretmenlerin blok flüt ya da melodika tercihlerinde rol oynadığı düşünülmektedir.

Müzik öğretmenlerinin, sınıf çalgısı olarak blok flüt ya da melodika tercih etme nedenleri sorulduğunda farklı nedenlerin olduğu ortaya çıkmıştır. Sınıf çalgısı olarak blok flütü tercih eden 36 öğretmen çalgının "ucuz olması" nedeniyle blok flütü tercih ettiğini belirtirken, melodikayı tercih eden sadece 1 öğretmen çalgının ucuzluğundan dolayı bu çalgıyı tercih ettiğini söylemiştir. Benzer bir sonuca Karataş ve Kılıç da yayımladıkları makalede yer vermişler ve "Blok flütün ekonomik olması, hacminin küçük olması, kolay ulaşılabilir ve kolay çalınabilir olması nedeniyle diğer okul çalgılarına göre daha çok tercih edildiği yorumu yapılabilir" sonucuna varmışlardır (Karataş ve Kılıç, 2017:579). Blok flüt açısından benzer bir görüş Önal ve Aydoğan tarafından da şu şekilde ifade edilmektedir: "Kolay taşınabilirliği, geniş bir repertuarının olması ve öğrenim kolaylığı gibi sebeplerle okullarda eğitim amaçlı kullanılmaktadır" (Önal ve Aydoğan, 2012: 57).

Yapılan araştırmada aynı nedenlerden dolayı farklı çalgıları tercih eden müzik öğretmenlerinin de olduğu belirlenmiştir. Çalgı tercihi nedenlerinin belirtildiği Tablo 7 ve Tablo 8'de yer alan nedenlerden "daha kolay olması" nedeniyle 24 öğretmenin melodikayı, 8 öğretmenin blok flütü tercih ettiği belirlenmiştir. Bu durum, müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak daha kolay olan çalgıyı tercih etme eğilimlerinde oldukları sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 7 ve 8'de yer alan diğer benzer nedenler ise çalgının akort gerektirmemesi (BF=5, M=1 öğretmen), öğrencinin gelişim seviyesi ya da yaşına daha uygun oluşu (BF=1, M=2 öğretmen) ve ses rengi (BF=5, M=2 öğretmen)'dir.

Diğer nedenler incelendiğinde de blok flüt tercih eden öğretmenlerin özellikle lise seviyesinde melodika yerine blok flütü tercih ettikleri, blok flütün farklı alanlarda daha eğitici olduğu ve daha çok metotların bulunduğunu belirterek, kullanılan çalgının kolaylığından çok eğitim yönünden önemine değinmişlerdir. Yine de blok flütün maliyetinin düşük ve kolaylıkla alınabilen bir çalgı olması en önemli tercih sebebidir.

Melodikayı tercih eden müzik öğretmenlerinin nedenleri arasında ilk sırada blok flüte göre daha kolay oluşu yer almaktadır. Benzer bir sonuca Karataş ve Kılıç (2017)'in yayınında da rastlanmaktadır. Bu makaledeki küçük bir farklılık, öğretmenler sadece öğrenci açısından değil öğretmen kullanımı açısından da melodikayı daha kolay bulduklarını ifade etmeleridir (Karataş ve Kılıç, 2017: 575). Ayrıca melodika kullanımında çokseslilik uygulamalarının daha kolay yapılması ve tuşlu bir çalgı olması nedeniyle piyanoya yakınlığı, nota öğrenme kolaylığı öğretmenlerin belirttiği diğer sebepler arasındadır. Bu sebeplerin yanında 15 öğretmen, öğrencilerin melodika çalma yönünde daha istekli olduğu ve öğrencilere bu çalgının daha ilgi çekici geldiği yanıtını vermişlerdir.

ÖNERİLER

Yapılan araştırma sonucunda, müzik öğretmenliği programlarında yer almamasına rağmen sınıf çalgısı olarak melodika kullanımının da blok flüt kullanımı kadar yaygın olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular doğrultusunda;

- Genel müzik eğitiminde melodika, blok flüt ve diğer sınıf çalgılarının kullanımının eğitsel açıdan farklılıklarının, olumlu ve olumsuz yanlarının incelenmesi,
- Eğitim materyali eksikliğinin giderilmesi amacıyla her seviyede blok flüt ve melodika eğitimine uygun müzik öğretim materyallerinin hazırlanması ve müzik öğretmenleri ile paylaşılması,
- Özellikle ilkökul aşamasında sınıf çalgılarının çeşitlendirilerek öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal becerilerinin geliştirilmesi,
- Sınıf çalgısı olarak tercih edilen çalgının kalitesine müzik öğretmenleri tarafından dikkat edilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Caroll, B. (1968). "The Recorder in Music Education". *Australian Journal of Music Education*. 3, 29-31. 15 Kasım 2016 tarihinde <https://search.informit.com.au/documentSummary;dn=817030877258181;res=IELHSS> adresinden alınmıştır.

Chaseling, M. ve Boyd, W.E. (2014). "The decline and Revival of Music Education in New South Wales School, 1920-1956". *Australian Journal of Music Education*, 2, 46-61. 15 Kasım 2016 tarihinde <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1061980.pdf> adresinden alınmıştır.

Gül, G. (2014)." In Terms of Music Teachers, the Evaluation of Music Types in the Curriculum for Music in Secondary Education in Turkey". *European Journal of Social Sciences Education and Research*, 2(1), 19-24.

- Karataş, Y. ve Kılıç, I. (2017). "Ortaöğretim Düzeyi Müzik Derslerinde Kullanılan Okul Çalgıları ve Bu Çalgıların Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi". *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(26), 565-601. 17 Kasım 2017 tarihinde <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/338341> adresinden alınmıştır.
- Kıvrak, Y. (2003). "Müzik Eğitimi Çalgılarımız - İlk 40 Yıla Damgasını Vuran Mandolin, Son 30 Yıla Damgasını Vuran Blokflüt ve Son Yıllarda Müzik Eğitimimizde Zorlamasız Olarak Kendine Kendiliğinden Bir Yer Bulan Klasik Gitar". Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, s.62-64. 30-31 Ekim 2003. İnönü Üniversitesi, Malatya. Ekim 2016 tarihinde http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/Y-Kivrak_2.html adresinden alınmıştır.
- Kurtaslan, H. ve Koca, Ş. (2013). "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Dersleri Kapsamında Aldıkları Blokflüt Eğitimine Yönelik Bakış Açılırları". *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4). 145-151. 20 Kasım 2017 tarihinde <http://arastirmax.com/en/system/files/dergiler/116393/makaleler/2/4/arastirmax-sinif-ogretmeni-adaylarinin-muzik-dersleri-kapsaminda-aldiklari-blokflut-egitimine-yonelik-bakis-acilari.pdf> adresinden alınmıştır.
- Kurtaslan, H. Ve Köksoy, AM. (2017). "Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretimine Yönelik Hazır Bulunuşluluk ve Uygulamalarının İncelenmesi: Niğde İli Örneği". *Fine Arts*. 6(4). 448-462. 17 Kasım 2017 tarihinde <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/nwsafine/article/viewFile/5000062685/5000058895> adresinden alınmıştır.
- Leung, CC. (2012). "Extra-curricular Music Activities in Hong Kong Secondary School". *Music Education Research*, 5(2), 193-197. DOI:10.1080/1461380032000085559. 14 Ağustos 2017 tarihinde <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/1461380032000085559> adresinden alınmıştır.
- MEB. (2006). İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar). Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü. Ankara.
- MEB. (2009). Ortaöğretim 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar Müzik Dersi Öğretim Programı. Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü. Ankara.
- MEB. (2017). Müzik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar). Milli Eğitim Bakanlığı. Ankara.
- Öcal, A.O. (2014). İlköğretim İkinci Kademe Müzik Dersi Öğretim Programlarında Uygulanan Blok Flüt Eğitimine İlişkin Öğretmen Görüşleri (Ankara İli Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Önal, A.A. ve Aydoğan, S. (2012). "Bir Sınıf Çalgısı Olarak Blokflütün İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programını Gerçekleştirebilmedeki Yeterliliği". *Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi*, 10: 57-75.
- Sakin, AŞ (2017). "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okul Çalgıları-Blok Flüt Dersinden Beklentileri: Uludağ Üniversitesi Örneği". *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, XIV(1): 382-403.

- Saydam, R. (2003). "İlköğretim Okulu I ve II Devre Müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu". Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, s.75-81. 30-31 Ekim 2003. İnönü Üniversitesi, Malatya. 19 Kasım 2017 tarihinde <http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/R-Saydam.html> adresinden alınmıştır.
- Ünal, S. (1979). TRT Çocuk Yayınları Semineri. 26-28 Ekim, Antalya.
- Üstün, E. (2014). Okul Çalgılarının İlköğretim Müzik Dersi Kazanımlarına Ulaşmadaki Etkililiğinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi) Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Wong, MW. (2007). "Assessment for Learning and Teacher Development: the Experience of Three Hong Kong Teacher". *Teacher Development*, 11(3), 295-312. DOI: 10.1080/13664530701644599. 14 Ağustos 2017 tarihinde <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13664530701644599> adresinden alınmıştır.